

Καλιφορνίας, ποιμαίνων βουκόλιον. Μετά τινα ταξείδια εἰς τὰς Σανδβίχας νήσους καὶ εἰς τὴν Ὀρεγῶνα, ἐπέστρεψεν εἰς Καλιφορνίαν ἔνθα ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν μηλωτῶν, συναγωνιζόμενος πρὸς τὰς ῥωσσικὰς ἐταιρίας καὶ τὸν ἐν Νέξ Ὑόρκη μέγαν ἐμπορικὸν οἶκον τῶν Ἀστόρ. Τέλος ἐν ἔτει 1839 ἀποκατέστη ἐν Κολόμα παρὰ τὸν Ἀμερικανικὸν ποταμὸν, πικραποτάμιον τοῦ Σακραμέντου. Κατέστησε δ' ἐκεῖ βιομηχανικὰ καταστήματα, μύλον, πριονιστήριον, βυρσοδεψεῖον, εἰς ἃ προσέλαβεν ἐργάτας Ἰθαγενεῖς Ἰνδούς. Τὰ καταστήματα ταῦτα ὠχύρωσε διὰ προμαχόνων καὶ τηλεβόλων, ἐν δὲ τοῖς παλαιοῖς χάρταις τῆς Καλιφορνίας σημειοῦνται τὰ καταστήματα αὐτοῦ ὑπὸ τὰ δύο ὀνόματα φρούριον Σούτερ ἢ Νέα Ἑλβετία.

Ἡ Καλιφορνία ἀνῆκε τότε εἰς τὸ Μεξικόν. Ὁ Σούτερ ἐπέτυχε τῷ 1841 παρὰ τοῦ διοικητοῦ τῆς ἐπαρχίας παραχώρησιν γῆς ἐκτάσεως ἑνδεκα λευγῶν, ἔπειτα εἰκοσιδύο τῷ 1845, καὶ ἔζη ἐκεῖ ὡς αὐθέντης. Πάντες οἱ διὰ τῆς Καλιφορνίας διερχόμενοι ἐτύγχανον ἡγεμονικῆς ὑποδοχῆς παρ' αὐτῷ.

Τῇ πρώτῃ τῆς 7]19 Ἰανουαρίου 1848 ἀνεκαλύφθη τὸ πρῶτον χρυτὸς ἐν τῷ πριονιστηρίῳ τοῦ λοχαγοῦ Σούτερ ὑπὸ Ἀμερικανοῦ τινος ἐργάτου. Ἐν ᾧ οὗτος ἤνοιξε τὸ κλεῖθρον, ἵνα ἐκσρεύσῃ ὕδωρ εἰς τὸν ὑδραυλικὸν τροχὸν τὸν κινουῦντα τοὺς πρίονας, ὁ Σούτερ διέκρινεν ἐν τῇ διάρῳι κιτρίνην τινα καὶ βαρεῖαν μεταλλοειδῆ ὕλην, ἣν ἐν τῇ ἀπλότητι αὐτοῦ ἐξέλαβε τὸ κατ' ἀρχὰς ὡς χαλκόν. Δοκιμάσας ὁμοῦ αὐτὴν δι' ὄξους εἶδεν ὅτι δὲν ἐπρασίνιζεν· ἐπίσης καὶ τὸ νιτρικὸν ὄξύ οὐδόπως ἐφθέρην αὐτήν. Τοῦτο ἰδόντες ὁ τε λοχαγὸς Σούτερ καὶ ὁ Ἀμερικανὸς ἐργάτης ἐσκέφθησαν ὅτι ἴσως ἦτο χρυτὸς, καὶ ὑπεσκέθησαν ἀλλήλοις νὰ τηρήσωσι μυστικὸν τὸ πρᾶγμα· «ἀλλ' οὐδὲν βαρύτερον μυστικοῦ». Ἡ εἰδήσις διεδόθη τάχιστα. Ὅλη ἡ Καλιφορνία προσέτρεξεν ἐκεῖ, εἶτα ὅλη ἡ Βόρειος Ἀμερικὴ, εἶτα καὶ ἡ Νότιος καὶ τέλος ὁ κόσμος ὀλόκληρος. Εἶναι γνωστὴ ἡ πρωτοφανὴς αὕτη εἰς τὴν ἱστορίαν ἐπιδρομῆ, ἥτις ἀρξάμενη ἐν ἔτει 1848, ἔπαυσεν ἡ μᾶλλον ἐμετριάσθη μόλις λήγοντος τοῦ 1850. Ἡ Καλιφορνία, ἥτις κατωκεῖτο τότε ὑπὸ ὀλίγων χιλιάδων ψυχῶν μόνον, ἀριθμεῖ νῦν ἐν ἑκατομμύριον περίπου, ὁ δ' ἅγιος Φραγκίσκος, ὅστις εἶχεν ἑκατοντάδας τινὰς κατοίκων, κατοικεῖται νῦν ὑπὸ 230 χιλιάδων, καὶ κατέστη μία τῶν καλλίστων πόλεων τοῦ κόσμου.

Καὶ τίς ὁ αἴτιος τούτων; Ἡ ἐκμετάλλευσίς τοῦ χρυσοῦ, ἡ συναγωγή τῶν ἀνακρίθμων ἐκείνων ψημάτων, ὧν τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθη τυχαίως ἐν τοῖς κτήμασι τοῦ λοχαγοῦ Σούτερ. Ἐγένετο τοῦλάχιστον οὗτος ἑκατομμυριούχος, ὡς τοσοῦτοι ἄλλοι Καλιφόρνοιοι χρυσοθηραί;

Δυστυχῶς ἀπέθανε πτωχὸς καὶ ἀπεγυμνωμέ-

νος. Οἱ χρυσοθηραὶ ἐπέδραμον εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀνὴρ οὐ τὰ κτήματα ἐκάλυπτον τετραγωνικὰς λεύγας ὅλας, ὁ ἀνὴρ οὐ τὰ βροσκήματα ἠριθμοῦντο κατὰ χιλιάδας, ἀπώλεσε τὰ πάντα! Μαρτυρῶς προσέφωγεν εἰς τὰ δικαστήρια, ἐξαιτούμενος ν' ἀποδοθῶσιν αὐτῷ ὑπὸ τῆς πολιτείας τῆς Καλιφορνίας, καὶ κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἠνωμένων πολιτειῶν τὰ κτήματά του· τῷ ἐγένοντο ἐνστάσεις ὅτι τὰ παραχωρητήρια ἐγγραφα δὲν ἦσαν κανονικὰ, μὴ φέροντα τὴν ὑπογραφήν τῆς κεντρικῆς ἐν Μεξικῷ διοικήσεως. Ἐδέησε νὰ καταλίπῃ τὴν νέαν Ἑλβετίαν καὶ ἐγκατέστη τῷ 1859 ἐν τῷ Ἄνω Σακραμέντῳ, ἔνθα προσκτησάμενος μεγάλην ἀγροικίαν εἰργάζετο πάσῃ δυνάμει. Οἱ Καλιφόρνοιοι ἀπένειμαν αὐτῷ βαθμὸν συνταγματάρχου καὶ ἀργότερον, τῷ 1868, στρατηγοῦ, ἀλλὰ στρατηγοῦ τῆς ἐθνοφρουρᾶς. Ἡ ἀγροικία του ὅμως ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρὸς, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ Καλιφορνία ἐχορήγησεν αὐτῷ σύνταξιν τρισχιλίων δολλαρίων ἢ 15,000 φράγκων περίπου ἐτησίως. Ἐζῆ μετὰ τῆς συζύγου του βίον λιτότατον, διότι τὰ πάντα εἰσὶν ἀκριθὰ ἐν Ἀμερικῇ. Ἐσχάτως κατῴκει ἐν μικρῇ ἀγροτικῇ οἰκίᾳ ἐν Πενσυλβανίᾳ. Τὸν χειμῶνα μετέβαινε εἰς Οὐασινγκτόνα, συχναζὼν εἰς τὸ Κογκρέσσον, διότι ἠλπίζεν ὅτι θὰ εἰσακούσωσι τὰς αἰτήσεις του· ἀλλ' οἱ τε πληρεξούσιοι καὶ οἱ Γερουσιασταὶ οὐδεμίαν παρεῖχον ἀκρόασιν εἰς ταῦτα¹.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Rivarol ἀπήνησεν ἡμέραν τινα ἕνα τῶν ποιητῶν, γνωστὸν διὰ τοὺς ἀθλίους στίχους του, φέροντα ἐν τῷ θυλακίῳ τοῦ φορέματός του χειρόγραφα, κατὰ τὸ τρίτον ἐκεῖθεν προεξέχοντα. Ὁ Rivarol τῷ λέγει:

— ὦ! ἀκριβέ μου φίλε, ἐὰν δὲν σ' ἐγνώριζαν, θὰ σ' ἐκλεπταν μὴ χαρὰ!

Ποίαν ἡλικίαν μοῦ δίδετε; ἔλεγε παρῆλιξ τις ἐρωτότροπος πρὸς τινα νεανίαν.

— ὦ, μὰ τὸν Θεόν, εἶπεν ὁ μικρὸς αὐθάδης, ἔχετε ἤδη ἀρκετὰ ἔτη, χωρὶς ἐγὼ νὰ σὰς δώσω ἄλλα.

Ὁ κ. ** γνωστὸς διὰ τὴν μεγάλην του φιλαργυρίαν, ἐκαυχᾶτο ὅτι ἔχασε μέγα ποσὸν εἰς τὰ χαρτιά, χωρὶς νὰ ἐκστομίση λέξιν. «Δὲν ἐκπλήττομαι διὰ τοῦτο, ὑπέλαθε τις, αἱ μεγάλαι θλίψεις εἶνε ἄφωνα».

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ἀλέξανδρος Δυμάς, ὁ πατήρ, ἦτο ἀγαθότατος καὶ θαυμάσιος εἰς τὰς πρὸς τοὺς φίλους εὐποιίας του, ἐνίοτε δὲ καὶ πρὸς τὸν προστυχόντα.

Ἐγραψέ ποτε πρὸς τινα τῶν πιστοτέρων φί-

1. Ἐστία, ἐκ τοῦ Αὐγ. 1890.